

ע"פ 7973/23 - דוד אמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 7973/23

לפני: כבוד ממלא מקום הנשיא ע' פוגלמן

המערער: דוד אמר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בבת
ים (כב' השופטת ש' שטרן) בתת"ע 10330-05-20
מיום 20.9.2023

בשם המערער: עו"ד דוד קולקר

פסק-דין

לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בבת ים מיום 20.9.2023 בתת"ע (תעבורה ב"י) 10330-05-20 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. בחודש מאי 2020 הוגש נגד המערער כתב אישום אשר מייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות. ביום 20.3.2023 נשמעו סיכומי המשיבה בעל פה, וביום 20.4.2023 הגיש המערער סיכומים בכתב. בד בבד עם הגשת סיכומי ביקש המערער להורות למשיבה לספק הבהרה עובדתית בנוגע למכשיר המדידה ששימש לאכיפת העבירה נושא כתב האישום. בדיון שהתקיים ביום 14.5.2023 ציין בית המשפט כי המערער עשוי להידרש להגיש חוות דעת לתמיכה בטענותיו, ובהמשך לכך נקבע דיון תזכורת לחודש יולי 2023. אולם, ביום 19.6.2023 הגיש אחד מבאי כוחו של המערער מסמך שבו טען כי התגלו לו ולמרשו עובדות חדשות אשר צפויות להשפיע על תוצאות ההליך, וביקש "לאפשר

לי לחזור בי מההכרזה אלו עדי" ולהתיר להגנה לזמן פעם נוספת את אחת מעדות התביעה (להלן: העדה) ככל שהמשיבה תסרב להציג באמצעותה מסמכים מסוימים. בדיון שהתקיים ביום 5.7.2023 התנגדה באת כוח המשיבה לבקשת המערער.

2. בהחלטה מיום 9.7.2023 קבע בית המשפט כי אין מקום להתיר את זימון העדה, וחייב את המערער בהוצאות המשיבה בסך 1,500 ש"ח (להלן: ההחלטה מיום 9.7.2023). בתוך כך הביע בית המשפט ביקורת על טענות המערער בנוגע למכשיר המדידה וציין, בין היתר, כי מדובר בטענות "כבושות" וכי הסוגיה נדונה והוכרעה בעבר בהליך אחר. כמו כן הוסיף בית המשפט: "הבקשה הוגשה באיחור רב, בהליך שמתנהל שנתיים, במסגרתו להגנה היו שלל הזדמנויות להעלות הטענות ונדמה כי כעת, משחברה ההגנה לסניגור חדש, החלה במסע ציד של טענות שונות ומשונות בניסיון לשפר עמדות לאחר הגשת הסיכומים" (עמ' 4 להחלטה). בהמשך אותו היום נקבע מועד להשמעת הכרעת הדין.

3. ביום 18.9.2023, יומיים לפני מועד הדיון שנקבע, הגישו באי כוחו של המערער מסמך שכותרתו "תוספת לסיכומים" (להלן: מסמך התוספת) ובו העלו השגות על ההחלטה מיום 9.7.2023. בפרט נטען כי יש טעם לפגם בכך שבית המשפט קבע מסקנות ברורות ביחס לטענות שאותן מבקש המערער להוכיח, וכי ההתייחסות לטענותיו כ-"כבושות" מעידה שבית המשפט אינו פתוח לאפשרות שהמערער צודק בטענותיו. בהחלטה מיום 18.9.2023 הדגיש בית המשפט כי לא הוצג מקור חוקי להגשת מסמך התוספת, וקבע כי אין מקום להגשת בקשה נוספת מטעם ההגנה לאחר הגשת הסיכומים (להלן: ההחלטה מיום 18.9.2023). חרף זאת, בית המשפט ציין בהחלטתו כי יתיר את שמיעת הבקשה כנגד תשלום הוצאות בסך 5,000 ש"ח, והורה למערער להודיע האם הוא מבקש לפעול בדרך זו.

4. בתחילת הדיון מיום 20.9.2023 ביקש אחד מבאי כוחו של המערער את פסילת המותב וציין כי למרשו "יש תחושה של משוא פנים". כעולה מפרוטוקול הדיון וממערכת "נט המשפט", בסמוך לתחילת הדיון הגיש המערער בקשת פסלות בכתב, שבפתחה צוין כי בא כוחו הודיע על כוונתו להגיש את הבקשה וכי המותב השיב: "היום תשמע הכרעת דין". המערער טען בבקשתו כי אין מקום למתן הכרעת הדין לפני ההכרעה בבקשת הפסלות ולפני שתינתן לו שהות להגיש ערעור ככל שהבקשה תידחה, ובנסיבות אלו נטען כי תגובת המותב מעידה כשלעצמה על משוא פנים. עוד הלין המערער על נימוקי ההחלטה מיום 9.7.2023 ועל חיובו בהוצאות במסגרתה, וטען כי בית המשפט הטיח "עלבונות" בבאי כוחו וקבע מסקנות "שליקט ממקומות אחרים שאינם בחומר הראיות". לטענת המערער, מהחלטה זו ניתן ללמוד שבית המשפט גמר אומר להרשיעו. בנוסף פירט המערער השגות על ההחלטה מיום 18.9.2023, וטען בפרט כי הוא היה רשאי להגיש את מסמך התוספת ללא צורך ברשות בית המשפט. המערער הוסיף וטען כי בית המשפט פעל "ברוח זו" גם ביחס ללקוח אחר של אחד מבאי כוחו, ופירט על החלטות דיוניות שנתן המותב בהליך אחר ואשר מלמדות, לפי הנטען, על הטיה לטובת גורמים מטעם המשיבה.

5. בהמשך הדיון מיום 20.9.2023 התנגדה באת כוח המשיבה לבקשת הפסלות. בית המשפט דחה את הבקשה על אחר, וציין כי דבריו לבא כוח המערער צוטטו בבקשת הפסלות באופן בלתי-מדויק. לגופו של עניין קבע בית המשפט כי לא מתקיימת בענייננו עילת פסלות, וכי בקשת המערער היא למעשה "סוג של ערר" על ההחלטה מיום 9.7.2023.

6. מכאן הערעור שלפניי, אשר התקבל לרישום ביום 2.11.2023 לאחר שהתקבלה בקשת המערער להארכת מועד להגשתו. בערעורו מעלה המערער טענות עקרוניות בנוגע לאופן ניהול הליכים בבתי המשפט לתעבורה, וטוען כי

בענייננו פעלה ההגנה כהלכה בעקבות גילוי הראיות החדשות בשלב מאוחר. המערער חוזר ומפרט השגות על ההחלטות מיום 9.7.2023 ומיום 18.9.2023, והוא מלין בפרט על חיובו בהוצאות ועל "המתקפה האישית", כלשונו, של בית המשפט על באי כוחו. לטענת המערער, החלטות אלו מלמדות על משוא פנים ועל גיבוש עמדה נחרצת מצד בית המשפט.

7. לאחר שעיינתי בערעור על נספחיו, באתי לכלל מסקנה כי דינו להידחות. המבחן לפסילת שופט מעוגן בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולפיו יש לבחון האם מתקיימות נסיבות שיוצרות חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. איני סבור כי נסיבות חריגות אלו מתקיימות במקרה דנן. בפסיקה הובהר לא אחת כי "רק לעיתים נדירות ייקבע כי הפעילות השיפוטית, היא כשלעצמה, מבססת חשש ממשי למשוא פנים הן לעניין אמירות של בית המשפט, הן לעניין החלטות דיוניות" (ע"פ 1609/19 שוראקי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.3.2019); וראו גם: ע"פ 2206/18 אבו סלים נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.3.2018)). בענייננו, ההחלטות מיום 9.7.2023 ומיום 18.9.2023 - שעניינן בשאלה האם ובאיזה אופן יש לדון בטענות חדשות שהעלה המערער לאחר הגשת הסיכומים - אינן מקימות כשלעצמן חשש ממשי למשוא פנים, והמקום הראוי להעלאת השגות על החלטות אלו אינו בבקשת פסלות אלא בהליכי ערעור מתאימים (ראו והשוו: ע"פ 4208/23 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (4.6.2023); ע"פ 4196/23 פרנקל נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (28.6.2023)). הוא הדין באשר לטענות המערער בעניין הטלת ההוצאות (ע"פ 2966/15 אסילקו לעבודות בנייה וחקלאות בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.4.2015); ע"פ 9055/18 ליולקו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.1.2019)). בנוסף לכך נקבע בפסיקה כי הבעת ביקורת מצד בית המשפט על התנהלותו של בעל דין או של בא כוחו אינה מקימה כשלעצמה עילת פסלות (ראו מני רבים: ע"פ 3504/22 טראבין נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (22.6.2022); ע"פ 8397/22 שיר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (15.12.2022); ע"פ 5133/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (12.7.2023)). בנסיבות העניין, האופן שבו התייחס בית המשפט לטענות המערער ולהתנהלות באי כוחו בכל הנוגע לסוגיה החדשה שהועלתה לאחר הגשת הסיכומים, אינה מלמדת על נעילת דעתו ביחס ליתר הטענות והראיות שהוצגו לאורך ניהול ההליך. לפיכך לא שוכנעתי כי טענות המערער בהקשר זה מקימות עילת פסלות. הטענות בנוגע להתנהלות המותב בהליכים אחרים שבהם ייצג אחד מבאי כוח המערער, אף הן אינן מלמדות על קיומה של עילת פסלות בהליך נושא הערעור דנן (השוו: ע"פ 4139/21 אדרא נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (28.6.2021)).

הערעור נדחה אפוא.

ניתן היום, ג' בכסלו התשפ"ד (16.11.2023).

מ"מ הנשיא